

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Megkezdődött a művelődéseméleti nyári egyetem

Gazdaság és kultúra kölcsönhatásai

Gazdaság és kultúra sokszínű, szerteágazó kérdéskörre napjaink egyik fontos elméleti és gyakorlati problémája. Mai gazdasági, politikai és társadalmi viszonyaink között egyre inkább érzékelhető a kultúra centrális szerepe, mely magába foglalja az oktatás egész spektrumát, az általános és szakmai műveltséget, a tudomány és művészet több szegmensét. Az elemzések és vizsgálódások mindig a külső, nemzetközi tényezők hatásainak figyelembevételével folynak. Bebizonyosodott, hogy gazdasági, társadalmi céljainkat a szocialista kultúra fejlesztése, a személyiségek kibontakoztatása nélkül nem érhetjük el.

A résztvevők egy csoportja a Biológiai Központ előadásában

Ezzel a gondolatokkal nyitotta meg a tizedik jubileumi, szegedi művelődéseméleti nyári egyetem idején a Szabó G. László, a Csongrád megyei tanács vb. elnökhelyettese, a TIT megyei szervezetének alelnöke. Elmondta többek között, hogy már napjainkban, de a jövőben mindenképpen meghatározóvá válik az emberi tudás, mint termelési tényező. A most kezdődött programsorozat is mind mélyebben, szélesebben tárja fel gazdaság és kultúra összefüggéseit, elemzések és viták nyomán tisztázza problémáit.

A tizedik évfordulóját ünneplő nyári egyetem eddigi eredményeit dr. Jeney Jenő, a filozófiai tudományok kandidátusa, a TIT főtájtárhelyettese foglalta össze. Megállapította, hogy az 1972-ben kaput nyitó program céltudatos és hagyományteremtő szándékokból született. Létrehozói jó érzékkel látták meg, hogy az évtized fordulóján hazánk szocialista társadalmát olyan szakaszhoz érkezett, amikor mindenkorábbinál erőteljesebben jelentkezett a szocialista tudat és életmód továbbfejlesztésének szükségessége. Evek során mintegy két és fél ezer művelődési szakembernek teremtettek továbbképző fórumot Szegeden. A résztvevők nemcsak marxista-leninista elméleti alapot kaptak, de tudományos érvényű, a gyakorlatban is alkalmazható tudnivalókkal gazdagodtak, megismerkedtek a legfrissebb kutatási eredményekkel, új módszerekkel, s nem utolsósorban elvitték Szeged hírét az ország minden részére.

Már az egyes évfolyamok témakörei is jelzik a sokszínű problematikát: művelődés és szocializmus, felnőtt oktatás, közművelődés, izlés

és műveltség, izlés és társadalom munkásművelődés, művelődés-pszichológia, a közművelődés didaktikai kérdései, értelmiség és kultúra, érték és kultúra, a mostani gazdaság és kultúra. Eddig mintegy 150 előadás tanúbizonysága a nyári egyetem tartalmi gazdagságának. A szegedi művelődéseméleti nyári egyetem előadásait átlagosan 250-en hallgatták meg — a jelenlegi kurzusnak mintegy 300 résztvevője van —, így a hallgatók összlétszáma két és fél ezer főre emelkedett. Az elhangzottak azonban ennél sokkal szélesebb körben váltak ismertté, ugyanis az előadások anyagát a TIT megyei szervezete rendszeresen megjelenteti. A hallgatók között jól szemlélhető a hazai közművelődés sokszektorúsága, hiszen a tanácsi apparátus közművelődési munkatársai éppúgy jelen vannak a rendezvényen, mint a katonai főiskolák és művelődési intézmények szakemberei, könyvtárosok, a TIT különböző szintű szaktitkárai, s nem utolsósorban üzemi és munkahelyi népművelők. Dr. Jeney Jenő összegzőként elmondta, hogy a szegedi művelődéseméleti nyári egyetem eredményességének, sikerének fő záloga, hogy mindenkor programjaiban a művelődés dolgozói a társadalmi követelményekkel egyező, saját igényeik visszajelzését ismerhetik fel, és a közművelődésnek azt a jószerivel állandósuló kitüntetett helyzet érzékelhetik, amely hivatásuknál fogva személyes munkájukra is kihat.

Sikeres vállalkozás

Vízierőművet épített Peruban — társvállalkozóként — a Transelektro és a Ganz MÁVAG, az erőmű villamosberendezését és kiegészítő egységeit a Ganz Villamosági Művek gyártotta és szállította. A teljes beruházás összértéke 40 millió dollárt tett ki, ebből a ma-

gyar szállítás és szerelés 11,5 millió dollár volt, többi a perui ipar és más vállalkozók készítették el. A magyar ipar komplett gépházat, turbinás gépegyeségeket, alállomásokat szállított, és 140 kilométeres távvezetékrendszert épített ki, amely összeköti az erőművet az alállomásokkal.

A Mongol Szakszervezetek Központi Tanácsa, a mongol népi forradalom 60. évfordulója alkalmából — a két ország együttműködésének elmélyítésében elért eredményekért — elismerő oklevelet adományozott az Emexport fővállalkozó vállalatnak, valamint a Phylaxia oltóanyag- és tápszertermelő vállalatnak. Az okleveleket csütörtökön Badamtarin Baldo, a Mongol Népköztársaság budapesti nagykövete adta át a két vállalat képviselőinek. Az ünnepségen részt vett Timmer József, a SZOT

Mongol elismerés magyar vállalatoknak

titkára, ott voltak az érintett vállalatok gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői. Philaxia elsősorban azért kapta az elismerést, mert kiemelkedő szerepet vállalt a mongol állategészségügy továbbfejlesztésében és megszervezte a nélkülözhetetlen oltóanyagok mongóliai gyártását. Az Emexport vállalat a mintegy 25 milliós állatállomány gyógyszerellátását biztosító mongóliai biokombinát és számos más üzem építéséért kapta az elismerő oklevelet. (MTI)

Osztrák—magyar energiacsere

Újabb három évre meghosszabbították az Österreichele Elektrizitätswirtschafts-AG és a Magyar Villamos Művek Tröszt közötti villamosenergetikai együttműködést. Ausztria, amely jelentős vízierőműforrásokkal rendelkezik, a bőséges vízhozam idején — májustól augusztus végéig — nyári villamos energiát szállít Magyarországnak. Az átvett villamos energia ellenértékét Magyarország erőműveiből az októbertől márciusig terjedő hónapokban mennyiségileg kevesebb, de értékben azonos téli villamos energia formájában szállítja vissza Ausztriának. A cserekapcsolat kezdete óta eltelt 13 évben az osztrák szállítók Magyarországnak 3,3 milliárd, a magyar visszaszállítások ugyanekkor 2,5 milliárd kilowattórát tettek ki.

A mindkét fél számára előnyös — eredetileg 10 évre kötött — energiacsere-egyezmény a mostani megállapodás alapján 1986. április 30-ig marad érvényben.

Ülést tartott a Minisztertanács

A Kormány Tájékoztatósi Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Lázár György, a kormány elnöke tájékoztatót adott Georgisz Rallisznak, a Görög Köztársaság miniszterelnökének meghívására Görögországban tett hivatalos látogatásáról. A Minisztertanács a beszámoló tudomásul vette.

A kormány jelentést hallgatott meg a vállalati szervezeti rendszer korszerűsítésére tett eddigi intézkedésekről, és meghatározta a további tennivalókat. Ennek keretében külön felhívta az irányító szervezetek vezetőit, hogy nyújtsanak hathatós segítséget a trösztök és a nagyvállalatok belső irányítási és érdekeltégi rendszerének továbbfejlesztéséhez.

A Minisztertanács megvitatta a testnevelés és sport fejlesztésének érdekében elhatározott tennivalók végrehajtásának helyzetét. Megállapította, hogy a tárgyi

feltételek és a szervezőmunka javításában elért eredmények ellenére továbbra is jelentősek a kihasználható tartalékok. A kormány külön fontosságot tulajdonít annak, hogy az illetékesek további intézkedéseket tegyenek az iskolai testnevelés, és a tömegsport feltételeinek gyorsabb ütemű javítására.

A Minisztertanács tudomásul vette a gazdasági bizottság tájékoztatóját, amely számot ad a VI. ötéves terv időszakára készült energiagazdálkodási program megvalósításának kezdeti tapasztalatairól.

A kormány elfogadta az Országos Környezet- és Természetvédelmi Tanács elnökének jelentését a tanács legutóbbi üléséről, ahol megtárgyalták a Balaton környezetvédelmét szolgáló és a VI. ötéves terv időszaka szülő intézkedési ter-

vet. (MTI)

A Minisztertanács megtárgyalta

Kedvezően indult az energiagazdálkodási program végrehajtása

Kedvezően a VI. ötéves terv energiagazdálkodási programjának beindítási tapasztalatai — állapította meg az Ipari Minisztériumnak a Gazdasági Bizottság részére készített jelentése, amelyet csütörtöki ülésén a Minisztertanács is megtárgyalta.

A vállalatok, szövetkezetek, intézmények máris egész sor konkrét intézkedést tettek — a hatósági előírásokon túl is — az energiapazarlás megszüntetésére, az egyszerű takarékoság megvalósítására.

Megkezdődött az energiagazdálkodási program széles körű társadalmi alátámasztása is. Az ágazati minisztériumok a programmal kapcsolatos teendőkről megfelelő tájékoztatást nyújtottak a szakszervezeteknek, így a munkaverseny, a brigád- és az újtómozgalmak feladatai-

nak meghatározásakor ezeket már figyelembe vehették.

Az MTESZ elnöki bizottságot hozott létre, amelynek feladata egyebek közt az új energiagazdálkodási javaslatok megismertetése, valamint a program végrehajtását gátló tényezők felderítése, az akadályok elhárítására javaslatok kidolgozása. Ezt jól segíti az MTESZ energiagazdálkodási pályázata, amelyre már eddig is sok jól használható pályamű érkezett.

Az energiamegtakarítást és a külföldi energiaforrások helyettesítését célzó fejlesztések megvalósításához a VI. ötéves terv időszakára 15 milliárd forintot irányoztak elő. Eddig az állami fejlesztési bank és a Magyar Nemzeti Bank összesen 3,32 milliárd forint értékű beruházásra kötött szerződést a pályázatokat benyújtó 124 vállalattal. Tíz forint vállalat — 230 millió forint értékben — saját eszközeivel valósít meg energiaraționalizálási fejlesztést. E beruházások évente 6,47 petajoule — 150 ezer tonna olajjal egyenértékű — tüzelőanyag-megtakarítást, valamint 1,81 petajoule — 40 ezer tonnányi olajnak megfelelő — mennyiségű kokszt és tüzelőanyag helyettesítését teszik lehetővé. Kedvezőtlennek ítélté viszont a gazdasági bizottság és a kormány is, hogy kevés az energiafelhasználást abszolút értékben csökkentő javaslat. Túl sok viszont az olyan vállalati pályázat, amely a szénhidrogének helyettesítését célozza, más, olcsóbb, de ugyancsak szénhidrogén-energiához hasonló, ami nem ténylegesen hanem csak költségmegtakarítást eredményez. A tüzelőanyag helyett például a szén vagy a mezőgazdasági hulladék felhasználása lenne javaslatos.

Gondot okoz az is, hogy a beruházók a fejlesztéseket késve, nehézkesen kezdik meg.

Tapasztalható az is, hogy a vállalatok saját forrásaikból nem kellő mértékben járulnak hozzá a fejlesztésekhez, nem bankhitelt kérnek, hanem állami támogatást. Ezzel kapcsolatosan állapították meg, hogy a program végrehajtását szolgáló kutatási-fejlesztési munka kedvezően halad, de a megvalósítást esetenként éppen a fenti pénzügyi okok, a támogatás nem megfelelő igénylése késlelteti. A program sikeres végrehajtása érdekében éppen ezért szükséges a szigorúbb válogatás a vállalati javaslatok között, fokozni kell a saját alapok bevonását s a Magyar Nemzeti Bank által nyújtott kedvezményes hitelek igénybevételét a fejlesztések kivitelezéséhez. Felülvizsgálatot kíván egyebek közt az energiamegtakarítás személyi érdekeltégi rendszerére is.

A jelentés alapján a Minisztertanács kedvezően értékelte az energiafelhasználás idei első négyhónapi alakulását. Ebben az időszakban ugyanis a tervezettnél és a tavalyinál lényegesen kisebb volt az energiafogyasztás, amit egyrészt a melegebb időjárás következtében a lakossági, kommunális igények csökkenése, másrészt az ipar szervezetében végbement kedvező változások és az energiatakarékosság terén tett eddigi intézkedések eredményeztek. Ezek alapján várhatóan a népgazdasági tervben az energiafogyasztás előirányzott kétszázalékos növekedésére nem kerül sor, előreláthatóan a korábbi esztendőnél marad az idén is.